EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 23.10.2026
COM(2026) 572 final

2013/0197 (NLE)

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

1. MUUDETUD ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Pärast Euroopa Kohtu otsuseid kohtuasjades, mis on seotud avatud lennunduspiirkonna lepingutega, volitas nõukogu 5. juunil 2003 komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi praegu liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute teatavate sätete asendamiseks liidu tasandil sõlmitava lepinguga (edaspidi „horisontaalvolitused“). Selliste nn horisontaallepingute eesmärk on anda kõikidele Euroopa Liidu lennuettevõtjatele mittediskrimineeriv juurdepääs Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelistele lennuliinidele ning viia seega liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelised kahepoolsed lennunduslepingud vastavusse liidu õigusega.

Läbirääkimised Peruu Vabariigiga horisontaallepingu üle toimusid enne 2013. aastat ja nende tulemusel lepiti Peruu Vabariigiga kokku lepingu tekstis. Komisjoni ettepaneku (COM(2013) 423 final) alusel võttis nõukogu 28. jaanuaril 2014 vastu nõukogu otsuse liidu nimel Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi valitsuse vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu allakirjutamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (16251/13).

Komisjoni ettepanekut sellise lepingu sõlmimise kohta (COM(2013) 424 final) ei ole nõukogu vastu võtnud, kuna horisontaallepingut Peruu Vabariigiga ei kirjutatud alla.

Komisjoni talitused alustasid 2025. aastal Peruu Vabariigiga uuesti läbirääkimisi horisontaallepingu asjus.

Käesolev muudetud ettepanek käsitleb horisontaallepingu muudetud teksti ja kui komisjon on selle vastu võtnud, asendab see komisjoni eelmise ettepaneku lepingu sõlmimise kohta (COM(2013) 424 final).

Ajakohastatud horisontaalse lepingu eelnõu erineb märkimisväärselt 2013. aasta versioonist. Peruu poole taotlusel ei toimu ajutist kohaldamist ning lisatud on uued sätted Peruu Vabariigi poolse määramise kohta. Lisaks on kohandatud horisontaalse lepinguga hõlmatud liikmesriikide kahepoolsete lepingute loetelu, et võtta arvesse asjaolu, et Ühendkuningriik ei ole enam ELi liikmesriik ning et Soome ja Portugal on vahepeal pidanud Peruu Vabariigiga läbirääkimisi uute lepingute üle. Mitmeid muid sätteid on muudetud, et võtta arvesse parimaid tavasid, mis tulenevad vahepeal kolmeteistkümne aastaga selliste lepingutega saadud kogemustest.

Käesolev algatus ei ole õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) osa.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Horisontaallepingu sätetega asendatakse liikmesriikide ja Peruu vahelise 10 kahepoolse lennunduslepingu kehtivad sätted või täiendatakse neid.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Leping aitab täita liidu lennundusalase välispoliitika põhieesmärki, viies kehtivad kahepoolsed lennunduslepingud kooskõlla liidu õigusega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Materiaalõiguslik alus**

Arvestades, et Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu peamised eesmärgid ja komponendid seisnevad kõigile Euroopa Liidu lennuettevõtjatele mittediskrimineeriva juurdepääsu tagamises Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelistele lennuliinidele ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute kooskõlla viimises liidu õigusega, on materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2.

- **Menetlusõiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 6 on sätestatud, et kui leping käsitleb ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) väliseid küsimusi, võtab nõukogu komisjoni kui läbirääkija ettepaneku põhjal vastu otsuse lepingu sõlmimise kohta.

Võttes arvesse, et materiaalõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2, võtab nõukogu lepingu sõlmimist käsitleva otsuse vastu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a alapunkti v kohaselt pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Seepärast on lepingu sõlmimist käsitleva otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkt v.

- **Liidu pädevus**

Nagu eespool märgitud, andis nõukogu 2003. aastal komisjonile horisontaalvolitused alustada kolmandate riikidega läbirääkimisi seda liiki lepingute üle, eesmärgiga need alla kirjutada ja sõlmida. Sellest ajast alates on liit alla kirjutanud ja sõlminud mitu sellist lepingut ainupädevuse alusel.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek põhineb täielikult nõukogu antud horisontaalvolitustel, võttes arvesse liidu õigusega ja kahepoolsete lennunduslepingutega hõlmatud küsimusi.

- **Proportsionaalsus**

Lepinguga muudetakse või täiendatakse kahepoolsete lennunduslepingute sätteid üksnes niivõrd, kuivõrd on vajalik liidu õiguse järgimiseks.

- **Vahendi valik**

Käesolev nõukogu otsuse ettepanek esitatakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v, mille kohaselt otsuse lepingu sõlmimise kohta võtab vastu nõukogu. Käesolevas ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 4 pidas komisjon läbirääkimisi koostöös erikomiteega. Läbirääkimiste käigus konsulteeriti ka lennundussektoriga. Konsulteerimise käigus tehtud märkusi on arvesse võetud. Asjaomased liikmesriigid on kontrollinud kahepoolsetele lennunduslepingutele viitamise täpsust. Lennundussektor rõhutas, kuivõrd tähtis on kindel õiguslik alus nende äritegevuses.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõju hindamine**

Vastavalt üldisele tavale ei koostata käesoleva ettepaneku puhul mõjuhinnangut, võttes arvesse, et eesmärgiks on anda kõikidele Euroopa Liidu lennuettevõtjatele mittediskrimineeriv juurdepääs Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelistele lennuliinidele ning viia liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelised kahepoolsed lennunduslepingud vastavusse liidu õigusega.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanekuga nähakse ette õigusaktide lihtsustamine. Liikmesriikide ja Peruu vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute asjakohased sätted asendatakse või neid täiendatakse ühe ühtse liidu lepingu sätetega.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Lepinguosalised teatavad teineteisele kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu lepingu jõustumiseks vajalike vastavate siseriiklike menetluste lõpetamisest. Leping jõustub hilisema teatamise kuupäeval.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Muudetud ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Rahvusvahelisi lennundussuhteid liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel on tavapäraselt reguleeritud liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute, nende lisade ja muude seonduvate kahe- või mitmepoolsete kokkulepetega.

Samas on liikmesriikide kahepoolsete lennunduslepingute tavapärased määramissätted vastuolus liidu õigusega. Need võimaldavad kolmandal riigil keelduda tegevus- või muude lubade andmisest liikmesriigi määratud lennuettevõtjale, kes ei kuulu olulisel määral kõnealuse liikmesriigi või selle kodanike omandusse ega tegeliku kontrolli alla, samuti sellised tegevus- või muud load tühistada või peatada. On leitud, et sellega diskrimineeritakse

Euroopa Liidu lennuettevõtjaid, kes on asutatud ühe liikmesriigi territooriumil, kuid kuuluvad mõne teise liikmesriigi kodanike omandusse ning on nende kontrolli all. See on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 49, millega tagatakse asutamisvabadust kasutanud liikmesriikide kodanikele asukohaliikmesriigis selle liikmesriigi kodanikega samaväärne kohtlemine.

Horisontaalvolituste lisas sätestatud menetluste ja suuniste kohaselt on komisjon pidanud Peruu Vabariigiga läbirääkimisi, et sõlmida leping, millega asendatakse liikmesriikide ja Peruu Vabariigi vaheliste kehtivate kahepoolsete lennunduslepingute teatavad sätted. Lepingu artikliga 2 asendatakse tavapärased määramissätted ELi määramissättega, mis võimaldab kõigil ELi lennuettevõtjatel asutamisvabadusest kasu saada.

Allakirjutatud leping tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita, Käesolevaga tehakse ettepanek sellekohase otsuse kohta.

- **Lepingu tekst ja teatised**

Lepingu tekst esitatakse nõukogule koos käesoleva ettepanekuga.

Kooskõlas aluslepingutega peab komisjon esitama lepingu artikli 8 lõikega 1 ettenähtud teate, et väljendada liidu nõusolekut end lepinguga siduda,

2013/0197 (NLE)

Muudetud ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut[1]

ning arvestades järgmist:

1. Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) …/…[2] kirjutati [… (kuupäev)] alla Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi valitsuse vahelisele teatavaid lennundusküsimusi käsitlevale lepingule (edaspidi „leping“), eeldusel et see sõlmitakse mõnel hilisemal kuupäeval.
2. Lepingu eesmärk on viia liikmesriikide ja Peruu vahel sõlmitud 10 kahepoolset lennunduslepingut kooskõlla liidu õigusega.
3. Leping tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping kiidetakse käesolevaga heaks.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub […][3].

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

---

1 [Arvamus] [Nõusolek], avaldatud ELTs L,...

2 Nõukogu otsus (EL) …/… Euroopa Liidu ja Peruu Vabariigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L [XXX], [XXX], lk [XX]).

3 Lepingu jõustumise kuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.